

Додаток 2

*Організація прогулянок
екологічною стежиною*



Вересень

Прогулянка екологічною стежиною «Прихід осені»

Мета. Ознайомлювати дітей з “екологічною стежиною” дошкільного закладу, об’єктами живої і неживої природи, які знаходяться на ній, особливостями різних ділянок.

Узагальнювати та систематизувати знання дітей про характерні ознаки осені, сезонні зміни у природі, в житті рослин, тварин, людей: сонце пізніше сходить і раніше сідає, його проміння вже не так добре зігріває землю, дні стають коротшими; листя на деревах і кущах починає жовтіти й опадати, сохне трава, птахи збираються відлітати у теплі краї.

Збагачувати словник дітей прикметниками та іменниками. Розвивати активне мовлення за допомогою художнього слова. Формувати вміння складати описові розповіді про об’єкти чи явища, за якими вони спостерігали (або спостерігають) під час прогулянки.

Розвивати спостережливість, допитливість, бажання помічати красу осіннього пейзажу. Виховувати любов до рідної природи.

Прогулянка на город «Достигає урожай»

Мета. Формувати у дітей уявлення про врожай, його важливість для людини. Розширювати знання про овочі, фрукти, зернові, бобові, їхні ознаки та особливості збирання. Продовжувати ознайомлювати дітей з осінніми роботами у полі, саду, на городі. Формувати уявлення про основні трудові дії, вплив діяльності людини на природу, результати праці.

Спонукаати дітей до участі у збиранні врожаю, закріплювати трудові навички та вміння користуватися знаряддями праці.

Формувати вміння порівнювати й описувати плоди за такими ознаками: форма, колір, смак, місце вирощування, стиглість.

Виховувати інтерес і повагу до людської праці, бажання допомагати іншим, працювати у колективі. Розвивати спостережливість, пам’ять, працелюбність.

Прогулянка екологічною стежиною «Світ живої та неживої природи»

Мета. Розвивати у дітей вміння називати і розрізняти об’єкти живої і неживої природи (каміння, ґрунт, рослини, насіння тощо); ознайомлювати з їхніми ознаками, якостями; формувати уявлення про їхнє значення в природі. Формувати вміння помічати і називати зміни у стані природних об’єктів відповідно до пори року чи природних явищ.

Виховувати вміння емоційно сприймати красу довкілля та реагувати на неї, бажання потім відтворювати її в образотворчій та мовленнєвій діяльності.

Створювати умови для дослідницької та пошукової діяльності дошкільників у природі. Розвивати спостережливість, логічне мислення, образне мовлення дітей.

Жовтень

Прогулянка екологічною стежиною «Пригоди насіння»

Мета. Узагальнювати та систематизувати знання дітей про те, що відбувається з рослинами восени (закінчується їхній ріст, цвітіння, дозрівають плоди, визріває насіння). Формувати у малят уявлення про способи розповсюдження насіння: за допомогою вітру (крилатки клена), тварин, птахів (колючки реп'яха), людини (збирання і висівання насіння).

Вправляти дітей у розрізненні насіння дерев, кущів, трав'янистих рослин.

Розширювати словник дітей словами, які передають ознаки рослин, їхні назви, узагальнювальними словами {насіння, рослини, дерева тощо}.

Формувати вміння збирати насіння, просушувати його, розкладати для зберігання; розуміння необхідності цих дій (взимку можна підгодовувати ним пташок, навесні — висіяти його на квітнику та городі).

Виховувати інтерес до живої природи; розвивати пам'ять, спостережливість.

Прогулянка екологічною стежиною «Вітер-вітерець»

Мета. Уточнювати та закріплювати знання дітей про вітер як явище неживої природи: причини його виникнення, притаманні йому властивості (легкий, сильний, холодний, поривчастий). Формувати уявлення про значення вітру в природі, використання людьми сили вітру.

Вправляти дітей у визначенні напрямку і сили вітру за допомогою вітряків, повітряних кульок, стрічок, спостережень за об'єктами живої і неживої природи.

Виховувати інтерес до явищ неживої природи; розвивати спостережливість; спонукати робити висновки, використовуючи власний досвід.

Прогулянка на город «Осінні роботи на городі»

Мета. Продовжувати ознайомлювати дітей з осінніми роботами на городі. Формувати уявлення про те, що з настанням перших заморозків потрібно збирати врожай, бо овочі можуть замерзнути.

Збагачувати словник дітей назвами рослин, словами на позначення їхньої форми, кольору, смаку тощо.

Ознайомлювати з основними трудовими діями, впливом діяльності людини на природу, результатами праці.

Виховувати почуття задоволення від праці, відповідальності за виконання доручення, самоконтролю, вміння співвідносити свої дії із загальною метою. Розвивати увагу, логічне мислення.

Листопад

Прогулянка екологічною стежиною «Тварини - мешканці міста»

Мета. Узагальнювати та систематизувати знання дітей про домашніх тварин (зовнішній вигляд, харчування), вправляти у звуконаслідуванні тварин з метою розвитку мовленнєвого апарату.

Уточнювати розуміння того, що тварин, які живуть поряд з людиною, називають свійськими, а тих, які самостійно добувають собі їжу, живуть в природному середовищі,— дикими. Формувати уявлення про безпритульних тварин, пояснювати, чому їх так називають та чим вони небезпечні для людей, викликати співчуття до таких тварин.

Вчити дітей розпізнавати тварин за їхнім зовнішнім виглядом, способом живлення, характерними для них звуками.

Розвивати спостережливість. Виховувати дружнє ставлення до тварин, бажання піклуватися про них.

Прогулянка до дерев і кущів «Останній місяць осені»

Мета. Актуалізувати знання дітей про те, з чим пов'язані назви осінніх місяців. Закріплювати уявлення малят про зміни в природі восени. Формувати розуміння того, що листопад — останній місяць осені і веде за собою зиму: настає час перших заморозків, природа поринає в сон, відпочиває до весни. Пояснювати явище падолисту, розвивати вміння милуватися барвами чарівниці-осені.

Розвивати образне мовлення, логічне мислення. Виховувати бережливе ставлення до рослин, вміння правильно поводитися у природному докiллі.

Прогулянка на город «Дари осені»

Мета. Формувати вміння дітей порівнювати і описувати овочі та фрукти. Активізувати в мовленні дітей узагальнювальні слова: *овочі, фрукти, садовина, городина*.

Уточнювати знання дітей про осінні роботи на городі. Спонукаючи до спостережень за працею дорослих на городі, в саду, викликати бажання допомагати дорослим. Закріплювати знання дітей про овочі та вживання їх у їжу, приготування з них страв.

Виховувати повагу до праці інших людей, бажання їх наслідувати. Розвивати увагу.

Прогулянка екологічною стежиною «Чому осінь похмура?»

Мета. Уточнювати та закріплювати знання дітей про явища неживої природи: дощ, хмари, іній, вітер.

Формувати уявлення про те, що восени часто йдуть дощі, вони затяжні, холодні, повітря від цього стає вологим; дощові хмари — важкі, темні; сонце рідко визирає з-за хмар і вже не зігріває землю, від цього дні стають похмурими і прохолодними.

Закріплювати знання дітей про різні стани води, пояснювати, від чого вони залежать. Виховувати інтерес до навколишнього світу. Розвивати спостережливість, допитливість.

Грудень

Прогулянка алеями «На гостину до дерев»

Мета. Уточнювати та закріплювати знання дітей про рослинний світ; розвивати вміння бачити красу рідної природи. Ознайомлювати дітей зі змінами в рослинному світі з настанням зими.

Формувати уявлення про зміни з деревами у різні пори року; вчити розпізнавати та правильно називати дерева, розрізняти і називати їхні частини (стовбур, гілки, плоди).

Розвивати спостережливість, допитливість, бережливе ставлення до дерев, вміння правильно поводитися у природі.

Прогулянка до годівнички «Пташина їдальня»

Мета. Ознайомлювати дітей з птахами, які зимують. Продовжувати вчити розрізняти птахів за зовнішніми ознаками (забарвленням, розміром, способом пересування тощо).

Розширювати знання дітей про життя птахів взимку (чим живляться, як добувають собі їжу, де ховаються в негоду). Звертати увагу на необхідність піклуватися про птахів, які зимують. Виховувати бажання підгодовувати їх.

Розвивати уяву, пам'ять, творче мислення.

Січень

Прогулянка територією дитячого садка «Зимова казка»

Мета. Систематизувати уявлення дітей про зміни у природі з настанням зими: розширювати знання дітей про взаємозв'язок між настанням сильних морозів і їхнім впливом на довкілля. Пояснювати, чому падає сніг; спонукати бачити красу зимового пейзажу. Розвивати вміння визначати його характерні особливості.

Виховувати любов до рідної природи.

Прогулянка до дуба «Про що нам розповів дубок»

Мета. Узагальнювати уявлення дітей про зиму під час спостережень за живою та неживою природою.

Формувати вміння пояснювати причини зимових явищ природи, наводити конкретні приклади з особистих спостережень, художніх творів. Розширювати уявлення дітей про те, як саме дерева допомагають вижити взимку комахам, птахам, тваринам. Звертати увагу дітей на те, що дуб — одне з небагатьох дерев, яке не завжди скидає листя на зиму.

Розвивати логічне мислення, уяву, фантазію дітей.

Лютий

Прогулянка до годівнички

«Сліди на снігу»

Мета. Розширювати уявлення дітей про життя птахів узимку: чим живляться, як добувають їжу, де ховаються у негоду. Вправляти в умінні по слідах розрізняти великих і маленьких пташок, називати їх.

Продовжувати ознайомлювати дітей з птахами, що зимують: снігуром, синичкою, омелюхом, сойкою. Спонукає спостерігати за ними, помічати і називати їхні характерні ознаки.

Розвивати спостережливість, допитливість, бажання допомагати птахам узимку — підгодовувати їх.

Виховувати бережливе ставлення до живої природи, сприяти формуванню екологічно доцільної поведінки.

Прогулянка до квітника

«Зимовий сон квіточок»

Мета. Систематизувати уявлення дітей про послідовність змін у природі взимку, зв'язок між настанням холодів і станом рослин. Формувати уявлення про те, що багаторічні рослини можуть зимувати у землі, під снігом, під опалим листям, а однорічні квіти відцвітають восени, залишаючи по собі насіння. Формувати елементи наукового пізнання світу.

Спонукає бачити красу живої природи, розвивати образне мовлення, логічне мислення, спостережливість.

Прогулянка екологічною стежиною

«Лютий, лютинець - зими кінець»

Мета. Закріплювати уявлення дітей про характерні ознаки зими, взаємозв'язки між змінами у живій і неживій природі. Спонукає малюків відгадувати загадки про зиму і знаходити відгадки в навколишньому середовищі, розучувати прислів'я, пов'язані з назвою місяця, які дають уявлення про мінливість погодних умов у лютому.

Активізувати спостереження за змінами у неживій природі протягом дня — паморозь зранку, відлига вдень, снігова крупа, снігопад, сніг у різні частини дня. Спонукає визначати кольори і відтінки снігу, неба тощо.

Сприяти розвитку спостережливості, виховувати інтерес до навколишнього світу.

Березень

Прогулянка біля клумби «Первоцвіти»

Мета. Продовжувати ознайомлювати дітей з першими весняними квітами: проліском, конвалією. Формувати вміння розпізнавати їх за зовнішнім виглядом, запахом.

Спонукаати дітей спостерігати за тим, як росте квітка, описувати її, сприяти розширенню їхніх пізнавальних інтересів. Заохочувати цікавість до рослин, що квітнуть у природі навесні.

Формувати уявлення про те, що первоцвіти занесені до Червоної книги, тому їх потрібно оберігати.

Виховувати естетичні почуття, вміння бачити красу природи рідного краю, берегти її та пишатися нею.

Розвивати спостережливість, пам'ять.

Прогулянка до годівнички «Прилітають до нас птахи»

Мета. Продовжувати ознайомлювати дітей з представниками світу птахів — шпаками, розвивати інтерес до птахів рідного краю. Спонукаати дітей уважно слухати спів шпака, спостерігати за його поведінкою, не заважаючи своєю присутністю.

Формувати вміння складати описові розповіді про цю пташку з допомогою дорослого. Формувати уявлення про користь шпаків — нищать шкідливих комах, захищають від них дерева.

Ознайомлювати з тим, як люди піклуються про птахів — підгодовують, роблять шпаківні.

Виховувати прихильне ставлення до птахів, уміння помічати красу природи. Сприяти розвитку екологічно доцільної поведінки. Розвивати спостережливість.

Прогулянка до клена «Як клен весну вітає»

Мета. Систематизувати уявлення дітей про послідовність змін у природі навесні. Уточнювати уявлення про складові частини дерева.

Закріплювати вміння розпізнавати ознаку весняного пробудження дерев — початок руху соку, бубнявіння бруньок, появу перших молодих листочків; простежувати ознаки росту гілок.

Формувати знання про дерево, яке першим зацвітає навесні, — клен гостролистий (клен сріблястий).

Сприяти розвитку спостережливості, вихованню естетичних почуттів, любові до рідної природи.

Квітень

Прогулянка екологічною стежиною

«Зміни в природі»

Мета. Узагальнювати та систематизувати знання дітей про характерні ознаки весни; сезонні зміни у природі, в житті рослин, тварин, людей.

Збагачувати словник дітей прикметниками (*зеленесенький, яскравий, сонячний, весняний*). Розвивати їхнє активне мовлення, спонукаючи складати описові розповіді про об'єкти чи явища, за якими вони спостерігали (або спостерігають) під час прогулянки.

Уточнювати знання дітей про першу дикорослу весняну квітку — кульбабу; будову квітки (квітка, стебло, листя), закріплювати знання назв кольорів, геометричних фігур, на які схожі елементи кульбаби. Ознайомлювати дітей з тим, що молоді листочки кульбабки можна використовувати у весняних салатах, з її квітів роблять варення.

Розвивати спостережливість, дитячу цікавість. Виховувати любов до природи.

Прогулянка на город

«Готуємося до висаджування рослин»

Мета. Привчати дітей до праці на квітнику та городі, спонукати самостійно доглядати за рослинами. Залучати дітей до посильних трудових дій на городі дитячого садка: зволожувати, розпушувати, підживлювати землю; висаджувати насіння, розсаду.

Формувати уявлення про позитивний вплив живих істот на неживу природу (дощові черв'яки розрихлюють землю, мурашки риють ходи в підземних мурашниках, люди доглядають за городом, квітником тощо). Закріплювати уявлення дітей про будову рослин, створення належних умов для їхнього життя та догляд за ними, користь, яку отримують люди, тварини, комахи.

Виховувати працелюбність, любов до природи. Розвивати уяву, спостережливість.

Травень

Прогулянка екологічною стежиною

«Природа радіє весні»

Мета. Узагальнювати та систематизувати знання дітей про характерні ознаки весни: день стає довшим, сонце гріє сильніше, виростає молоденька травичка, розцвітають квіти; з'являються комахи; повертаються з теплих країв птахи. Узагальнювати знання дітей про весняні місяці, походження їхніх назв.

Розвивати та збагачувати мовлення дітей прислів'ями, приказками, загадками на весняну тематику. Спонукаючи дітей до проявів творчості при складанні описових розповідей з власного досвіду.

Розвивати спостережливість, дитячу цікавість, ерудицію. Виховувати любов до природи.

Прогулянка до каштана «Запалив свічки каштан»

Мета. Уточнювати та закріплювати знання дітей про рослинний світ. Закріплювати вміння розрізняти дерева за їхнім зовнішнім виглядом.

Узагальнювати знання дітей про зміни в рослинному світі з настанням весни.

Формувати уявлення про каштан та характерні ознаки його будови (форма крони, листя, “свічок”, плодів; починає цвісти у травні, його квітка нагадує свічку, тому кажуть, що каштан “запалює свічки”; квітка каштана — символ міста Києва; з плодів цього дерева виготовляють ліки).

Розвивати спостережливість, допитливість; виховувати бережливе ставлення до дерев, вміння правильно поводитися в природному довкіллі.

Прогулянка на город «Засаджуємо город»

Мета. Ознайомлювати дітей з весняними роботами на городі.

Формувати уявлення, коли саме здійснюються посадкові роботи. Спонукаати дітей брати участь у висадці культурних рослин та доглядати за ними (поливати, розпушувати землю, полоти, збирати врожай).

Закріплювати навички основних трудових дій та вміння користуватися спеціальним обладнанням. Закріплювати знання про овочеві рослини та їх використання. Викликати інтерес до об’єктів спостереження.

Виховувати бажання допомагати дорослим на присадибних ділянках. Викликати радісний настрій від виконаної роботи. Розвивати увагу, спостережливість.

Прогулянка в куточок «Зелена аптека» «Подорож у світ лікарських трав»

Мета. Уточнювати та закріплювати уявлення дітей про рослинний світ; спонукаати бачити красу рідної природи, різні кольори, якими пофарбувала все навкруги весна.

Закріплювати вміння впізнавати і називати рослини. Узагальнювати знання дітей про те, що рослини мають лікарські властивості. Розширювати знання про користь лікарських трав для людей і тварин, їх застосування.

Перевірити знання дітьми рослин за допомогою гри "Назви і покажи" (кульбаба, кропива, подорожник, липа, каштан, береза, бузок тощо).

Формувати свідоме бережливе ставлення до лікарських рослин. Сприяти розумінню того, що без дозволу дорослих не можна торкатися незнайомих рослин — вони можуть бути небезпечними.

Уточнювати знання дітей про те, як заготовляють, зберігають та використовують лікарські трави

Виховувати бережливе ставлення до рослинного світу, навички безпечної поведінки в природі. Розвивати спостережливість, допитливість.